

It is emphasized that psychological and pedagogical knowledge, skills and abilities that were acquired and learned in the institution of higher education will help Masters in Professional Education in their career as the future HR managers.

The tasks of improving the content of programs and subjects, psychological and pedagogical professional development of teachers and management structures of institutions of higher education, that will promote psychological, pedagogical and professional training of the Masters of Professional Education as the future HR managers have been emphasized.

Keywords: *psychological and pedagogical training, competence, HR-manager, professional activity.*

Ольга Петрівна Лучанінова – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інженерної педагогіки Національної металургійної академії України (м. Дніпро, Україна). E-mail: 2017olgapetrovna@gmail.com

Olga Petrivna Luchaninova – Doctor of Education, Associate Professor of the Department of Engineering Pedagogy of the National Metallurgical Academy of Ukraine (Dnipro, Ukraine) E-mail: 2017olgapetrovna@gmail.com

УДК 3781-811.111

IELTS ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Т.В. Модестова

ORCID 0000-0002-7345-4586

В статті розглянуто питання відбору ефективних та надійних інструментів тестування англомовної кваліфікації в контексті адаптації до потреб вітчизняних ВНЗ. Розглянуто міжнародний досвід використання IELTS як інструменту інтернаціоналізації вищої освіти Великобританії. З'ясовано, що IELTS є актуальною системою оцінювання рівня володіння англійською мовою для студентів, викладачів, дослідників та адміністративного складу вищої школи через низку переваг, які вона має саме для освітньої галузі. А саме: доступність та зручність, орієнтація на міжнародний контекст, валідність та надійність, відповідність Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти; достатньо індивідуалізований формат відповідно до потреб аплікантів, комплексна та ґрунтовна процедура тестування. Схарактеризовано особливості використання IELTS в галузі вищої освіти: в першу чергу, IELTS користується довірою закладів вищої освіти

європейського регіону, у тому числі, Великобританії; мінімальний загальний бал для успішного вступу відрізняється в залежності від індивідуальних вимог закладів. Крім того, вимоги до кожної навички також можуть суттєво відрізнятися в залежності від спеціалізації. Визначено потенційні шляхи адаптації успішного світового досвіду до потреб вітчизняних ВНЗ, зокрема, через впровадження міжнародних систем тестування англійської мови за допомогою укладання партнерських угод з міжнародними партнерами-розробниками та організації консультаційних та реєстраційних центрів міжнародного тестування з англійської мови на базі вітчизняних ВНЗ із залученням відповідних цільових груп: адміністративного та науково-викладацького складу ВНЗ, а також студентства.

Ключові слова: *міжнародна система тестування англійської мови IELTS, інструменти контролю якості мовної освіти, інтернаціоналізації, вищої освіти, адаптація успішного досвіду Великобританії, вимоги до вступу, потреби аплікантів.*

Постановка проблеми. Розгляд питання перспективи інтернаціоналізації закладів вищої освіти в контексті глобалізаційних змін тісно пов'язаний з дослідженням проблеми іншомовної освіти в ХХІ столітті. В першу чергу, мова йдеться про спроможність учасників навчально-виховного процесу у вищій школі займати активну позицію на міжнародній арені. В зазначеному контексті необхідність володіння англійською мовою як інструментом міжнародного спілкування визначено одним з пріоритетів державної освітньої політики України.

Спираючись на Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти, вітчизняна нормативно-законодавча база визначає рівень B2 володіння іноземною мовою як мінімальний достатній для здійснення повноцінної міжнародної діяльності. Для визначення рівня володіння англійською мовою пропонуються різні тестові системи. Однак, офіційний сайт Британської ради в Україні засвідчує, що IELTS (International English Language Testing System) – на сьогодні, є найпопулярнішим у світі екзаменом з англійської мови, який складають майже три мільйони осіб кожного року ("*Why Choose IELTS*").

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед останніх робіт закордонних дослідників, присвячених проблемі інтернаціоналізації вищої освіти в розрізі англійської мови, доцільно відзначити публікації Дж. Дерден (English as a Medium of Instruction – a Growing Global Phenomenon, 2014), О. Фрумїної (Internationalization of Russian Higher Education: the English Language Dimension, 2012), А. Гувена, Дж. Пері, Т. Ергенікона (The State of English in Higher Education in Turkey, 2015), Дж. Боліто та

P. Besta (The Internationalization of Ukrainian Universities: the English Language Dimension, 2017), Д. Граддола (English Next, 2006) та інших.

Серед актуальних вітчизняних досліджень варто відзначити роботи О. Нітенко (*Інтернаціоналізація вищої освіти як фактор розвитку університету, 2015*), В. Ліхачова, Л. Добровольської, Т. Ляховської, О. Тарановської, О. Макарова (*Інтернаціоналізації вищої освіти в умовах сьогодення України, 2013*), Ю. Красовської (*Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах глобалізації світового освітнього простору, 2011*), О. Заболотної (*Інновації у навчанні іноземних мов в умовах інтернаціоналізації освітнього простору, 2014*), І. Татомир (*Популяризація процесів інтернаціоналізації як виклик системі вищої освіти держави, 2014*) та інших.

Не зважаючи на достатню кількість ґрунтовних праць, присвячених дослідженню процесу інтернаціоналізації освітньої галузі, зокрема, в розрізі англійської мови, питання відбору ефективних та надійних інструментів тестування наявної англомовної кваліфікації в контексті адаптації до потреб вітчизняних ВНЗ потребує подальшого дослідження.

Визначення цілі й завдань статті. Тож, метою дослідження стало вивчення міжнародного досвіду використання IELTS як інструменту інтернаціоналізації вищої освіти в контексті адаптації успішної практики до потреб вітчизняної вищої школи.

Для досягнення мети потрібно розв'язати такі завдання:

- 1) дослідити потенціал міжнародного іспиту з англійської мови IELTS в контексті інтернаціоналізації освітньої галузі;
- 2) проаналізувати результати досліджень міжнародних експертів щодо використання IELTS у галузі вищої освіти;
- 3) визначити шляхи адаптації успішного досвіду Великобританії до потреб вітчизняних ВНЗ.

Виклад основного матеріалу. IELTS (International English Language Testing System) – міжнародна система тестування рівня володіння англійською мовою, ключовою характеристикою якої є інтернаціональний аспект. Адже провідну ідею іспиту відображає такий слоган – «Тест, що відкриває двері по всьому світу» ("The test that opens doors around the world") (*"IELTS: Information for Candidates"*). Розглядаючи феномен інтернаціоналізації вищої освіти як двосторонній процес, що передбачає взаємний культурний та освітній обмін, де очікуваними результатами, зокрема, для вітчизняної вищої школи, є активізація участі в міжнародних проєктах та освітньому житті, студентської та викладацької мобільності, а також забезпечення прозорого академічного та освітнього простору (Модестова, 2017), дослідження та адаптація успішних міжнародних

практик, зокрема, досвіду вищої освіти Великобританії, відкриває нові можливості для вітчизняних ВНЗ.

Зважаючи на вищевикладене, вважаємо доцільним визначити потенціал міжнародної системи тестування рівня володіння англійською мовою IELTS таким чином: IELTS є актуальною системою оцінювання рівня володіння англійською мовою для студентів, викладачів, дослідників та адміністративного складу вітчизняної вищої школи. Адже система має на меті оцінити здатність використовувати англійську мову аплікантами, які планують навчатися або працювати там, де англійська є мовою спілкування. Результати IELTS визнаються по всьому світу серед більше ніж 10,000 організацій: університетів, міжнародних компаній, професійних асоціацій, міграційних служб та інших державних органів ("Organizations Which Accept IELTS Scores").

Перевагами IELTS в міжнародному контексті є: доступність та зручність – процедура тестування є доступною чотири рази кожного місяця в більше ніж 140 країнах світу ("Countries where IELTS is accessible"); орієнтація на міжнародний контекст – зміст IELTS сфокусовано на міжнародному контенті. Інформаційні джерела та завдання тесту демонструють все різноманіття англомовного світу. Зокрема, акценти носіїв мови з Північної Америки, Австралії, Нової Зеландії, Британії тощо; усні та письмові відповіді приймаються з урахуванням усіх варіантів офіційно затверджених мовних відмінностей; валідність та надійність – тест розроблено та постійно вдосконалюється спільними зусиллями інтернаціональної команди провідних експертів Кембріджського університету, Британської Ради та "IDP: IELTS Australia" ("IELTS"); відповідність Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти – результати тестування чітко та прозоро корелюються з рівнями володіння мовою за «CEFR» ("IELTS and the Common European Framework"). Крім того, немає таких опцій як «здав» чи «не здав» тест. Система має діагностичний характер та передбачає визначення рівнів від 1 (найнижчого) до 9 (найвищого) балів ("IELTS: Information for Candidates").

IELTS має різні *формати відповідно до особистих потреб*. Система передбачає два основні модулі тестування: Академічний або Загальний. Цільовою аудиторією академічного модулю є ті, хто планує отримувати вищу освіту або працювати за спеціальністю за кордоном. Результати загального модулю визнаються міграційними службами англомовних країн: Австралії, Канади, Нової Зеландії, Великобританії та США. Також зазначений модуль надає можливість отримати освіту нижче університетського рівня у вище вказаних країнах.

Хоча кожна організація встановлює власні вимоги щодо необхідного рівня володіння англійською мовою, узагальнена схема тестування є однаковою. Вона містить такі розділи: аудіювання, говоріння, читання та письмо. Тестування аудіювання, читання та письма відбувається протягом одного дня. Порядок проходження тестових розділів може варіюватися. Перерви між відповідними частинами не передбачаються. Перевірка говоріння може бути призначена в період до семи днів до або після проходження інших частин тесту. Для аплікантив, які мають особливі потреби, (зокрема, вади зору, слуху, мовлення або розумової діяльності) забезпечуються відповідні умови. Наприклад, надання тестових матеріалів шрифтом Брейля, спеціальні версії аудіювання з необхідними паузами та перервами, читанням по губах, а також, матеріали з використанням збільшеного шрифту, тощо ("*IELTS: Special Requirements*").

IELTS передбачає комплексне та ґрунтовне тестування іншомовних навичок у відповідному контексті. Аудіювання триває приблизно 30 хвилин (плюс 10 хв. передбачених на перехід від однієї діяльності до іншої) та містить 40 завдань такого типу: запитання з опцією багатоваріантного вибору, співставлення, визначення типу плану, карти, діаграми, заповнення форми, анкети, таблиці, схеми, ведення нотаток, конспекту, доповнення речення, запитання з опцією короткої відповіді.

Читання займає 60 хвилин (без додаткового часу на перехід від одного типу завдання до іншого) та містить 60 позицій такого типу: запитання з опцією багатоваріантного вибору, завдання на визначення наявності необхідної інформації або позиції автора (в форматі «Так», «Ні», «Не можливо визначити»), співставлення інформаційних блоків, заголовків, характеристик, частин речення, доповнення конспекту, ствердження, нотаток, таблиці, схеми, діаграми, запитання з опцією короткої відповіді.

Письмо триває 60 хвилин та складається з двох завдань. Завдання 1 передбачає, принаймні, 150 слів, Завдання 2 – мінімум 250 слів. Інструкцією до першого завдання академічного модулю може бути таким: описати власними словами, підбити підсумки або пояснити надану інформацію у вигляді графіку, таблиці, схеми або діаграми. Також завдання може передбачати опис та пояснення даних, опис етапів певного процесу, як щось працює або опис певного об'єкту або події. Друге завдання – це есе-відповідь стосовно наданої точки зору, аргументу або проблеми. Перше завдання загального модулю презентує ситуацію, коли потрібно надати інформаційний запит або пояснити наявну ситуацію. Передбачається особистий, напів-формальний або нейтральний стиль листування. Друге завдання передбачає есе, яке відображає аргументовану думку апліканта стосовно запропонованої точки зору, аргументу або проблеми. Формат

допускає трохи меншу формальність стилю порівняно з академічним модулем та передбачає загальну тематику.

Говоріння — 11–14 хв. Містить 3 частини: 1. «Початок» (4–5 хв.). Екзаменатор та аплікант представляються один одному, аплікант надає підтвердження щодо особистих даних. Також пропонується декілька запитань загального характеру. Наприклад, стосовно родини, дому, роботи, навчання або особистих інтересів (3–4 хв.); 2. «Виступ» (1–2 хв.). Екзаменатор дає картку із конкретним завданням. Надається хвилина на підготовку до виступу. Можна використовувати олівець та папір для створення нотаток. Завдання передбачає 1–2 хвилини тематично спрямованого виступу. Додатково потрібно відповісти на одне або два запитання по тій самій темі; 3. «Дискусія» (4–5 хв.). Пропонуються додаткові запитання, пов'язані з тематикою другої частини, які надають можливість обговорити більш абстрактні питання та ідеї.

В контексті реалізації окресленого потенціалу IELTS в галузі вищої освіти, на нашу думку, перш за все, доцільно дослідити актуальні вимоги до рівня володіння англійською мовою для потенційних студентів закордонних ВНЗ. У зв'язку з високим рівнем популярності закордонних магістерських програм серед вітчизняних випускників поглянемо на відповідні вимоги на здобуття ступеня магістра серед конкретних університетів Європейського регіону (див. табл. 1) (К. Поттер, 2018).

Результати представленої дослідження К. Поттера (2018) доводять, що *широке коло ВНЗ Європейського регіону*, в тому числі, Великої Британії, *вимагають складання IELTS* з метою визначення наявного рівня володіння англійською мовою. Тож, *тест має високий рівень довіри* як надійний інструмент контролю якості мовної освіти у вищій школі на міжнародному рівні та *розглядається як необхідна складова успішного вступу* до престижних закладів вищої освіти.

Спираючись на узагальнену картину міжнародно прийнятих рівнів володіння англійською мовою для різних спеціальностей у ВНЗ (Модестова, 2018), мінімальний загальний вхідний бал, зокрема, на магістерські програми відповідно до шкали оцінювання IELTS визначено на рівні 6.5 ("*Setting IELTS for Entry Scores: Guidance for Educational Institutions*"). Як можна побачити у наведеній таблиці, деякі закордонні заклади вищої освіти визначають загальний бал 5 за шкалою IELTS вже як мінімальний допустимий, що приблизно відповідає верхній межі рівня B1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти ("*IELTS for Organizations: Common European Framework*"). З метою роз'яснення відмінностей у наявних вимогах до рівня англомовної кваліфікації вступників до європейських закладів вищої освіти вважаємо доцільним

розглянути дескриптори вище зазначених рівнів за шкалою Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти за окремими навичками.

Таблиця 1

Вимоги до рівня володіння англійською мовою для вступу до закладів вищої освіти в Європі на магістерські програми (за К. Поттером)

Загальний бал IELTS	Заклад вищої освіти	Країна
5.0	Університет Люксембургу	Люксембург
	Університет Ка Фоскарі	Італія
	Технологічний інститут Карлсруе	Німеччина
	Університет Ессекс	Велика Британія
	Міжнародний навчальний центр	Нідерланди
5.5	Університет Лугано	Швейцарія
	Вільнюський технічний університет ім. Гедиміна	Літва
	Університет Теєсайд	Велика Британія
	Будапештський Університет Метрополітан	Угорщина
6.0	Технічний вищий навчальний заклад з електротехніки та електроніки	Франція
	Вагенінгенський університет	Нідерланди
	Міжнародна школа бізнесу	Угорщина
	Університет Ковентрі	Велика Британія
	Католицький університет святого серця	Італія
6.5	Університет Данді	Велика Британія
	Утрехтський університет	Нідерланди
	Центральний європейський університет	Угорщина
	Даремський університет	Велика Британія
	Лондонський міський університет	Велика Британія
7	Університет Джона Кабота	Італія
	Амстердамський вільний університет	Нідерланди
	Львівський католицький університет	Бельгія
	Університет Неймегена	Нідерланди
	Університет Йювяскюля	Фінляндія
	Лідський університет	Велика Британія

РІВЕНЬ В1. *Говоріння:* спроможність спілкуватися у більшості ситуацій під час перебування в англійській країні; без підготовки вступити до розмови, тема якої знайома, особисто значуща або пов'язана з повсякденним життям (сім'я, хобі, робота, подорожі та поточні події/новини); будувати прості зв'язні висловлювання, для того щоб

описати події та особисті враження, а також власні мрії, надії та сподівання, стисло назвати причини та пояснення щодо своїх поглядів і планів, розповісти історію або переказати сюжет книги чи фільму, висловити власне ставлення.

Слухання: розуміння основного змісту чіткого нормативного мовлення на знайомі теми, які регулярно зустрічаються на роботі, під час навчання, на дозвіллі тощо; головного змісту багатьох радіо – та ТВ програм про поточні справи або теми з кола особистих чи професійних інтересів за умови, коли мовлення відносно повільне і чітке.

Письмо: спроможність написати простий зв'язний текст на знайомі або пов'язані з особистими інтересами теми, особисті листи, описуючи події та враження.

Читання: розуміння текстів, які містять головним чином найуживаніші повсякденні та пов'язані з професійною діяльністю мовленнєві зразки, описів подій, почуттів та бажань в особистих листах.

РІВЕНЬ В2. *Говоріння:* спроможність брати участь у діалозі з достатнім ступенем невимушеності й спонтанності, так щоб відбулася природна інтеракція з носіями мови; брати активну участь у дискусії у знайомих контекстах, викладаючи й захищаючи свою точку зору (свої погляди); представити чіткі, детальні висловлювання про широке коло питань, що стосуються сфер власних інтересів; висловити точку зору на запропоновану тему, наводячи аргументи «за» і «проти».

Слухання: розуміння об'ємних висловлювань та лекцій, здатність стежити навіть за складною аргументацією на досить знайомі теми. Розуміння більшості ТВ новин та програм про поточні події; більшості фільмів літературною мовою.

Письмо: здатність написати чіткий, детальний текст на широке коло тем, пов'язаних з власними інтересами; писати есе чи доповідь, узагальнюючи інформацію або наводячи аргументи «за» чи «проти» певної точки зору; писати листи, наголошуючи на особистому значенні минулих і теперішніх подій.

Читання: спроможність читати статті та повідомлення з сучасних проблем, автори яких займають особливу позицію або мають особливу; точку зору; розуміти сучасну літературну прозу.

Узагальнюючи вимоги до вище зазначених міжнародно визнаних рівнів володіння англійською мовою, можна зробити висновок про те, що від особи, яка отримала загальний бал від 5 до 6.5 за шкалою IELTS очікується демонстрація *здатності використовувати англійську мову в якості незалежного користувача* від «рубіжного» (B1) до «просунутого» (B2) рівня. В залежності від специфіки запланованої навчальної діяльності

окремо встановлюються вимоги до необхідного мінімального рівня кожної з чотирьох навичок в пріоритетному порядку. Наприклад, вказуючи загальний мінімальний пропускний бал на рівні 6.5 заклад може зазначити мінімальним вхідним балом 8 для говоріння та слухання, та по 5 для читання та письма. Такий підхід дозволяє реалізувати *максимально ефективний індивідуалізований відбір абітурієнтів* до вищих навчальних закладів на різні напрями підготовки.

Орієнтація на вище викладене зумовлює доцільність впровадження міжнародних систем тестування англійської мови в практику вітчизняної галузі вищої освіти. Зокрема, на інституційному рівні перспективним кроком вбачається організація партнерських консультаційних та реєстраційних центрів на базі вітчизняних ВНЗ. Як зазначає Британська Рада (*British Council Ukraine exams IELTS partnership programme, 2013*), беззаперечної успіх іспиту IELTS багато в чому залежить від підтримки партнерів, які надають допомогу в адмініструванні іспиту, реєстрації кандидатів, поширенні інформації про IELTS та екзаменаційні послуги Британської Ради. Наразі, в Україні функціонує партнерська програма іспиту IELTS Британської Ради, розроблена для установ, які готують кандидатів до іспиту і/або реєструють їх для складання іспиту у Британській Раді. Вона включає в себе цілий ряд спеціальних пропозицій для організацій – офіційних партнерів. На думку експертів Британської Ради, з одного боку, це допомагає взаємовигідному співробітництву, а з іншого — надає студентам та клієнтам можливості в контексті досягнення своєї життєвої мети.

Так, в контексті укладеної партнерської угоди автором як членом ініціативної групи науково-викладацького складу ЧНУ ім. В. Даля було представлено таку пропозицію щодо реалізації вище зазначених можливостей на розгляд керівництва закладу у жовтні 2017 року (див. табл. 2).

Висновки й перспективи подальших досліджень. В результаті представленого дослідження міжнародної системи тестування англійської мови в контексті інтернаціоналізації вищої освіти з'ясовано, що:

– IELTS є актуальною системою оцінювання рівня володіння англійською мовою для студентів, викладачів, дослідників та адміністративного складу вищої школи через низку переваг, яку вона має саме для освітньої галузі. А саме: доступність та зручність, орієнтація на міжнародний контекст, валідність та надійність, відповідність Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти; достатньо індивідуалізований формат відповідно до потреб аплікантів, комплексна та ґрунтовна процедура тестування.

Таблиця 2

Пропозиція з організації та порядку роботи консультаційного центру міжнародного мовного тестування ЧНУ ім. В. Даля

№	Організаційні етапи	Пропозиція з реалізації
1	Затвердження положень та функціонування центру	В якості пілотного проекту на 2017-2018 навчальний рік
1.1	Визначення місця в структурі університету, ієрархії підзвітності	Окрема структурна одиниця, підзвітна ректору, проректору з міжнародної діяльності
1.2	Визначення функцій центру	<ul style="list-style-type: none"> • Інформування/консультування щодо можливостей, особливостей, актуальних цін на проходження міжнародних іспитів з англійської мови офіційного партнера – Британської Ради в Україні; • Допомога в проходженні процедури реєстрації на тестування IELTS; • Проведення тестування APTIS на базі університету; • Проведення попередньої діагностики загального рівня володіння англ. мовою; • Виявлення потреб населення регіону по профілю центру
1.3	Затвердження переліку платних послуг, кошторису	Соціальна цінова політика з надання таких послуг: <ul style="list-style-type: none"> • Допомога в проходженні процедури реєстрації на тестування IELTS; • Проведення тестування APTIS на базі університету; • Проведення попередньої діагностики загального рівня володіння англ. мовою
1.4	Призначення відповідального за роботу центру	Узгодити умови праці в індивідуальному порядку
2	Забезпечення ресурсами:	Узгодити з відповідальним за роботу центру в індивідуальному порядку
2.1	Одноразово	Робоче місце з доступом до Інтернету та принтеру, робочий мобільний номер та телефонний апарат, робочий комп'ютер
2.2	на регулярній основі	Поповнення робочого мобільного рахунку (мінімальний тариф з передоплатою), канцелярія, інформаційні та роздаткові матеріали
3	Інформування:	Через сайт університету, міський сайт, проф. комітети університету, під час заходів з участю працівників університету

– *Схарактеризовано* особливості використання IELTS в галузі вищої освіти. А саме: в першу чергу, IELTS користується довірою закладів вищої освіти європейського регіону, у тому числі, Великобританії; мінімальний загальний бал для успішного вступу відрізняється в залежності від індивідуальних вимог закладів. Крім того, вимоги до кожної навички також можуть суттєво відрізнятися в залежності від спеціалізації.

– *Визначено* потенційні шляхи адаптації успішного світового досвіду до потреб вітчизняних ВНЗ, зокрема, через впровадження міжнародних систем тестування англійської мови, за допомогою укладання партнерської угоди з Британською Радою та організації консультаційних та реєстраційних центрів міжнародного тестування з англійської мови на базі вітчизняних ВНЗ із залученням відповідних цільових груп: адміністративного та науково-викладацького складу ВНЗ, а також студентства.

Вважаємо перспективним подальше дослідження проблеми інтернаціоналізації вищої освіти, зокрема, в контексті вивчення та адаптації світового досвіду щодо інновацій та сучасних тенденцій розвитку освітньої галузі.

Література

1. Why Choose IELTS. URL : <http://www.britishcouncil.org.ua/en/exam/ielts/why-choose> (дата звернення : 25.06.2018).
2. Graddol D. English Next. Plymouth : Latimer Trend & Company Ltd., 2006. 132 pp.
3. Bolitho R., West R. The Internationalization of Ukrainian Universities: the English Language Dimension. Kyiv : Stal, 2017. 134 pp.
4. Dearden J. English as a Medium of Instruction – a Growing Global Phenomenon (British Council Report 2014). URL : https://www.britishcouncil.org/sites/default/files/e484_emi_-_cover_option_3_final_web.pdf (дата звернення : 25.06.2018).
5. Frumina E. Internationalization of Russian Higher Education : the English Language Dimension (British Council Report 2012). URL : https://www.britishcouncil.ru/sites/default/files/internationalisation_of_russian_higher_education.pdf (дата звернення : 25.06.2018).
6. West R. The State of English in Higher Education in Turkey (A Baseline Study 2015). URL : https://www.britishcouncil.org.tr/sites/default/files/he_baseline_study_book_web_-_son.pdf (дата звернення : 25.06.2018).
7. Нітенко О. В. Інтернаціоналізація вищої освіти як фактор розвитку університету [онлайн ресурс]. *Освітологічний дискурс*. 2015. Вип. 2 (10). С. 205-216.
8. Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах сьогодення України / Ліхачов В.К. та ін. *Світ медицини та біології*. 2013. Вип. 2. С.116-117.
9. Красовська О. Ю. Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах глобалізації світового освітнього простору. *Вісник академії митної служби України*. 2011. Вип. 2. С. 102-109.

10. Заболотна О. Інновації у навчанні іноземних мов в умовах інтернаціоналізації освітнього простору. *Порівняльно-педагогічні студії*. 2014. Вип. 4 (22). С. 117-122.
11. Татомир І. Л. Популяризація процесів інтернаціоналізації як виклик системі вищої освіти держави. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2014. Вип. 1 (52). С. 86-91.
12. IELTS : Information for Candidates. URL : [https://www.ucd.ie/t4cms/IELTSInformationForCandidates\(Jan2015\).pdf](https://www.ucd.ie/t4cms/IELTSInformationForCandidates(Jan2015).pdf) (дата звернення : 25.06.2018).
13. Organizations which accept IELTS scores. URL : <https://www.ielts.org/about-the-test/who-accepts-ielts-scores> (дата звернення : 25.06.2018).
14. Countries where IELTS is accessible. URL : <https://www.ielts.org/> (дата звернення : 25.06.2018).
15. IELTS. URL : <https://ru.wikipedia.org/wiki/IELTS> (дата звернення : 25.06.2018).
16. IELTS and the Common European Framework. URL : <http://www.britishcouncil.org.ua/en/exam/ielts/why-choose> (дата звернення : 25.06.2018).
17. IELTS : Information for Candidates. URL : <http://www.britishcouncil.org.ua/en/exam/ielts/why-choose> (дата звернення : 25.06.2018).
18. Модестова Т. В. Internationalization of higher education through English as a medium of instruction: the UK experts' view (Інтернаціоналізація вищої освіти в контексті викладання фахових дисциплін англійською мовою: погляд експертів Великобританії). *Порівняльно-педагогічні студії*. Вип. 3-4 (33-34). Умань : Вид-во Уманського державного педагогічного ун-ту ім. Павла Тичини, 2017. С. 34-42.
19. Модестова Т. В. Інтернаціоналізація вищої освіти в контексті викладання англійської мови професійного спрямування: досвід Великобританії. *Вісник Житомирського державного університету ім. І. Франка : науковий журнал. Педагогічні науки / [гол. ред. П. Ю. Саух, відп. ред. Н. А. Сейко]*. Житомир: Вид-во Житомирського держ. ун-ту ім. І. Франка, 2018. Вип. 1 (92). С. 111-119.
20. IELTS : Special Requirements. URL : <https://www.ielts.org/book-a-test/special-requirements> (дата звернення : 25.06.2018).
21. Potter K. IELTS Admission Scores You Need for the Best Universities in Europe. URL : <https://www.mastersportal.com/articles/2158/ielts-admission-scores-you-need-for-the-best-universities-in-europe.html> (дата звернення : 25.06.2018).
22. Setting IELTS Entry Scores : Guidance for Educational Institutions. URL : <https://www.ielts.org/ielts-for-organisations/setting-ielts-entry-scores> (дата звернення : 25.06.2018).
23. IELTS for Organisations : Common European Framework. URL : <https://www.ielts.org/ielts-for-organisations/common-european-framework> (дата звернення : 25.06.2018).
24. British Council Ukraine exams IELTS partnership programme. URL : http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/brochure_0.pdf (дата звернення : 25.06.2018).

References

1. *Why Choose IELTS*. Retrieved from <http://www.britishcouncil.org.ua/en/exam/ielts/why-choose> (eng.)
2. Graddol, D. (2006). *English Next*. Plymouth: Latimer Trend & Company Ltd. – 132 pp. (eng.)
3. Bolitho, R., & West R. (2017). *The Internationalization of Ukrainian Universities: the English Language Dimension*. Kyiv: Stal (eng.)
4. Dearden, J. (2014). *English as a Medium of Instruction – a Growing Global Phenomenon*. Retrieved from https://www.britishcouncil.org/sites/default/files/e484_emi_-_cover_option_3_final_web.pdf (eng.)
5. Frumina, E. (2012). *Internationalization of Russian Higher Education : the English Language Dimension*. Retrieved from https://www.britishcouncil.ru/sites/default/files/internationalisation_of_russian_higher_education.pdf (eng.)
6. West, R. (2015). The State of English in Higher Education in Turkey : Baseline Study. Retrieved from https://www.britishcouncil.org.tr/sites/default/files/he_baseline_study_book_web_-_son.pdf (eng.)
7. Nitenko, O. V. (2015). Internacjonalizacija vyshhoji osvity jak faktor rozvytku universytetu [Internationalization of higher education as a factor of university development]. *Educological discourse*, # 2 (10), 205-216 (ukr.)
8. Likhachov, V. K., Dobrovoljsjka, L. M., Ljakhovsjka, T. Ju., Taranovsjka O. O., & Makarov, O. Gh. (2013). Internacjonalizaciji vyshhoji osvity v umovakh sjoghodennja Ukrainy [Internationalization of higher education in current Ukraine]. *The world of Medicine and Biology*, # 2, 116-117. (ukr.)
9. Krasovsjka, O. Ju. (2011). Internacjonalizacija vyshhoji osvity v umovakh globalizaciji svitovogho osvitnjogho prostoru [Internationalisation of higher education in the context of the world education globalisation]. *Journal of Customs Service of Ukraine*, # 2, 102-109 (ukr.)
10. Zabolotna, O. (2014). Innovaciji u navchanni inozemnykh mov v umovakh internacjonalizaciji osvitnjogho prostoru [Innovations in Teaching Foreign Languages in the context of educational area internationalization]. *Studies in Comparative Education*, # 4 (22), 117-122 (ukr.)
11. Tatomyr, I. L. (2014). Populjaryzacija procesiv internacjonalizaciji jak vyklyk systemi vyshhoji osvity derzhavy [Popularization of internationalization processes as a challenge for a state higher education system]. *Journal of Social and Economic Researches*, # 1 (52), 86-91. (ukr.)
12. *IELTS: Information for Candidates*. Retrieved from: [https://www.ucd.ie/t4cms/IELTSInformationForCandidates\(Jan2015\).pdf](https://www.ucd.ie/t4cms/IELTSInformationForCandidates(Jan2015).pdf) (eng.)
13. *Organizations which accept IELTS scores*. Retrieved from: <https://www.ielts.org/about-the-test/who-accepts-ielts-scores> (eng.)
14. *Countries where IELTS is accessible*. Retrieved from <https://www.ielts.org/> (eng.)
15. *IELTS*. Retrieved from <https://ru.wikipedia.org/wiki/IELTS> (eng.)
16. *IELTS and the Common European Framework*. Retrieved from <http://www.britishcouncil.org.ua/en/exam/ielts/why-choose> (eng.)

17. *IELTS: Information for Candidates*. Retrieved from <http://www.britishcouncil.org.ua/en/exam/ielts/why-choose> (eng.)
18. Modestova, T. V. (2017). Internationalisation of higher education through English as a medium of instruction: the UK experts' view. *Studies in Comparative Education*, #3-4 (33-34), 34-42. (eng.)
19. Modestova T.V. (2018). Internacjonalizacija vyshhoji osvity v konteksti vykladannja anghlijskoji movy profesijnogho sprjamuvannja: dosvid Velykobrytaniji [Internationalization of higher education in ESP context: the UK experience]. *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal*, #1 (92), 111-119 (ukr.)
20. *IELTS: Special Requirements*. Retrieved from <https://www.ielts.org/book-a-test/special-requirements> (eng.)
21. Potter, K. *IELTS Admission Scores You Need for the Best Universities in Europe*. Retrieved from <https://www.mastersportal.com/articles/2158/ielts-admission-scores-you-need-for-the-best-universities-in-europe.html> (eng.)
22. *Setting IELTS Entry Scores: Guidance for Educational Institutions*. Retrieved from <https://www.ielts.org/ielts-for-organisations/setting-ielts-entry-scores> (eng.)
23. *IELTS for Organizations: Common European Framework*. Retrieved from <https://www.ielts.org/ielts-for-organisations/common-european-framework> (eng.)
24. *British Council Ukraine exams IELTS partnership programme*. Retrieved from http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/brochure_0.pdf (eng.)

IELTS КАК ИНСТРУМЕНТ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ ВЕЛИКОБРИТАНИИ

Т. В. Модестова

В статье рассмотрен вопрос отбора эффективных и надежных инструментов тестирования англоязычной квалификации в контексте адаптации соответствующих инструментов к потребностям отечественных высших учебных заведений. В частности, представлено исследование международного опыта использования IELTS как инструмента интернационализации высшего образования. Выяснено, что IELTS является актуальной системой оценивания уровня владения английским языком для студентов, преподавателей, исследователей и административного состава высшей школы благодаря ряду достоинств, которые она имеет именно для сферы образования. А именно: доступность и удобство, ориентация на международный контекст, валидность и надежность, соответствие Общеввропейским рекомендациям по языковому образованию; достаточно индивидуализированный формат, соответствующий потребностям applicants, комплексная и основательная процедура тестирования. Охарактеризованы особенности использования IELTS в сфере высшего образования. А именно: IELTS пользуется доверием высших учебных заведений европейского региона, в том числе Великобритании; минимальный общий балл для успешного поступления отличается в зависимости от индивидуальных требований заведения. Кроме этого, требования к каждому навыку, могут значительно отличаться в зависимости от специализации. Определены

потенциальные способы адаптации успешного международного опыта к потребностям отечественных вузов. В частности, через внедрение международных систем тестирования английского языка с помощью заключения партнерских соглашений с международными партнерами-разработчиками и организации консультационных и регистрационных центров международных экзаменов по английскому языку на базе отечественных высших учебных заведений с привлечением соответствующих целевых групп: административного и научно-преподавательского состава, а также студенчества.

Ключевые слова: международная система тестирования английского языка, инструмент контроля качества языкового образования, интернационализация высшего образования, адаптация успешного опыта Великобритании, требования к поступлению, потребности аппликантов.

IELTS AS A TOOL FOR INTERNATIONALIZATION OF THE UK HIGHER EDUCATION

T. V. Modestova

The issue of effective and trusted tools selection for English language testing in the context of adaptation of the correspondent appliances to the needs of Ukrainian higher educational institutions is considered in the article. Particularly, international practices of implementation IELTS as a tool for higher education internationalization have been observed. It has been identified that IELTS can be considered as a relevant English language testing system for students, academic and teaching staff, as well as for administrative representatives of the higher educational establishments due to its advantages which the system has precisely for higher education area. Namely: accessibility and convenience, focus on international content, support of an extensive programme of research and test development, correspondence with Common European Framework of References for languages; sufficiently individualized format, taking into account applicants' needs, complex and comprehensive testing procedure. The peculiarities of IELTS implementation into higher education area have been characterized. First of all, IELTS is considered as a trusted test for higher education institutions of European region, including the UK; the lowest entrance band score depends on the requirements of every particular university. Moreover, the requirements for every skill can differ according to further specialization. The perspective ways of adaptation of successful UK experience to Ukrainian universities needs have been identified. Particularly, it has been represented a proposal for implementation of international English language testing system through partnership agreements with international English test developers as well as establishment of consulting and registration centres for international English language exams on the basis of Ukrainian higher education institutions involving corresponding target groups: administrative, academic and teaching staff, as well as students.

Key words: International English Language Testing System (IELTS), a tool for language education quality assurance, internationalization of higher education, adaptation of successful UK experience, entrance requirements, applicants' needs.

Модестова Тетяна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов та професійної комунікації, докторант кафедри педагогіки Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, член Української асоціації дослідників освіти (УАДО) (м. Северодонецьк, Україна). E-mail: tetyanateacher@gmail.com

Modestova Tetyana Vasylivna – PhD in Education, Associate Professor of the Foreign Languages and Professional Communication Department, post-doctoral student of the Pedagogy Department, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, member of Ukrainian Education Research Association (UERA) (Severodonetsk, Ukraine). E-mail: tetyanateacher@gmail.com

УДК [37.035:343.91-053.6](477)

ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ПРАВопорушників в Україні

Є. Ю. Пліско

Стаття розглядає основні пріоритетні напрямки сучасної соціально-педагогічної роботи, які розпочали формуватися в освітньо-виховному просторі України з проголошенням її незалежності. Визначено основні цінності соціально-педагогічної роботи із неповнолітніми правопорушниками, що базуються на отриманні нормативно-правової бази країни та міжнародних вимог з організації та влаштування виховного процесу неповнолітніх правопорушників.

Серед основних напрямків загальної протидії злочинності означено: забезпечення належних умов для охорони здоров'я дитини, її навчання, виховання фізичного, психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку; забезпечення соціального супроводу сім'ї проблемної дитини, який включає соціальне інспектування, соціальне обслуговування, соціальну реабілітацію та іншу соціально-педагогічну роботу.

З'ясовано, що пріоритетом в сучасній державній політиці запобігання та боротьби із протиправною поведінкою неповнолітніх є комплекс організаційно-практичних заходів, пріоритетом якого є профілактика та превентивне виховання дітей та підлітків, направленні на запобігання самої можливості скоєння ними правопорушень. Зазначено основні завдання щодо активізації профілактичної роботи з метою запобігання розповсюдження злочинної поведінки у дитячому середовищі. Визначено рівні